

Rekompensata za S-300 dla Iranu

#Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 7 października 2010

Trwają negocjacje na temat wysokości kary za zerwanie kontraktu na dostawę rosyjskich zestawów S-300 dla Iranu. Równolegle Teheran prowadzi rozmowy z Pekinem na temat zakupu chińskich kopii S-300.

Rozpoczęły się rozmowy dotyczące sposobu skompensowania przez koncern Rostechologie skutków zerwania kontraktu na dostawę 5 dywizjonów uzbrojonych w kompleksy przeciwlotnicze S-300 PMU-1 do Iranu, zawartego pod koniec 2007 ([S-300 dla Iranu?](#), 2007-12-28).

Rosjanie nie dostarczyli zestawów ze względu na embargo obejmujące 7 rodzajów uzbrojenia, uchwalone 9 czerwca 2010 przez ONZ pod naciskiem

USA i Izraela. W mediach kilkakrotnie pojawiały się informacje o rozpoczęciu dostaw S-300, bazujące na nieoficjalnych wypowiedziach polityków z Moskwy i Teheranu. Były one zwykle dementowane przez przedstawicieli Rostechologii, którzy tłumaczyli opóźnienie dostaw przyczynami technicznymi, związanymi m.in. z nieprawidłowym funkcjonowaniem w czasie testów systemów łączności ([Zamrożone dostawy S-300 do Iranu](#), 2010-06-10). Ostatecznie okazało się, że Rosjanie wycofali się z realizacji kontraktu.

Według dyrektora Rostechologii, Siergieja Czemezowa, rozpatrywane są dwa warianty kompensacji. Podstawowy przewiduje, że rząd przekaże wynegocjowaną kwotę koncernowi, a ten przeleje ją do Iranu. Druga możliwość, to sprzedaż przez Rostechologie kompleksów S-300 innemu odbiorcy i przekazanie części przychodu z tego tytułu Iranowi. Także w tym wypadku rząd musiałby wesprzeć pośrednika (lub producenta), w wysokości zależnej od uzyskanej ze sprzedaży kwoty. To bowiem rosyjskie władze odpowiadają z punktu widzenia dostawcy i producenta za zerwanie kontraktu. Odpowiednie zarządzenie wydał prezydent Dmitrij Miedwiediew 22

września.

Oficjalna wartość kontraktu z 2007 nie jest znana. Nieoficjalnie szacuje się ją na ponad 800 mln USD. Nie wiadomo, jak duża miałaby być wypłacona kompensata. Pod koniec września szef Komisji ds. zagranicznych Konstantin Kosaczow powiedział, że w grę mogą wchodzić kary umowne o łącznej wysokości nawet miliarda dolarów. Ta kwota wydaje się jednak mocno przesadzona. Na pewno Rostechologie muszą zwrócić niezwłocznie zaliczkę, którą otrzymały po podpisaniu kontraktu. Według Czemezowa chodzi o 166,8 mld USD (to prawdopodobnie 20% rzeczywistej wysokości kontraktu).

Inna sprawa, że straty rosyjskiego przemysłu zbrojeniowego spowodowane embargiem na dostawy do Iranu mogą sięgnąć nawet kilkunastu miliardów dolarów. Rosyjscy analitycy szacują, że wartość kontraktów na dostawy uzbrojenia i irański udział we wspólnych programach rozwojowych mógł wynieść w najbliższych latach 11-13 mld USD, czyli połowę środków, które Teheran przeznaczył w 2001 na 25-letni program modernizacji sił zbrojnych. Według ówczesnego kursu dolara było to ok. 25 mld USD.

Do tych wyliczeń trzeba dodać inne utracone przez Rosję kontrakty spoza branży zbrojeniowej. Rząd Iranu nakazał swoim liniom lotniczym pozbyć się rosyjskiego sprzętu i zrezygnować z zakupu kolejnych rosyjskich samolotów ([Iran wycofuje Tu-154 z linii lotniczych](#), 2010-08-08, [Rosyjscy piloci muszą opuścić Iran](#), 2010-03-06). Rosja nie zostanie też prawdopodobnie dopuszczona do przetargu na budowę dwóch kolejnych irańskich elektrowni atomowych. Z FR nie chce również handlować Korea Północna, pozostająca pod silnym wpływem Iranu i ChRL. Na tamtejszym rynku niepodzielnie królują Chińczycy.

Oficjalnie Iran nadal chce współpracować z Rosją w zakresie modernizacji armii. Irański minister obrony, gen. bryg. Ahmed Wahidi we wczorajszej wypowiedzi dla agencji ISNA stwierdził, że Teheran nie uznaje embarga i nadal rozmawia z Moskwą o możliwości zrealizowania dostaw. Jednak bardziej prawdopodobne jest, że miejsce Rosjan zajmą dostawcy z ChRL. Tuż po ogłoszeniu decyzji Miedwiediewa zwiększyło się natężenie informacji o ofercie na chińskie kopie kompleksów S-300 - HQ-9 (na zdjęciu). Rozmowy na ten temat mają toczyć ministerstwa obrony obu państw. Chińska oferta jest znacznie szersza niż rosyjska, obejmuje też inne systemy przeciwlotnicze, a także radiolokatory, i bierze pod uwagę transfer technologii. Chińczycy już wspierają Iran w modernizacji sprzętu lotniczego i w budowie szybkich kutrów. W planach jest licencyjna budowa okrętów.

Co ciekawe, Iran równolegle odbudowuje stosunki z Egiptem. Wczoraj odbył się pierwszy od 33 lat bezpośredni lot z Kairu do Teheranu. Samolotem rządowym wracała delegacja prowadząca rozmowy w kilku krajach regionu. Umowa irańsko-egipska o wspólnym wykorzystywaniu przestrzeni powietrznej mówi o możliwości wykonywania

między obu krajami 28 lotów tygodniowo - po 14 przez linie lotnicze każdej ze stron. Z kolei prezydent Iranu Mahmud Ahmadineżad składa wizytę w Libanie mimo silnego przeciwdziałania ze strony USA i Izraela. Kolejne dni mogą przynieść kolejne niespodzianki w sytuacji politycznej na Bliskim Wschodzie.

Rozpoczęły się rozmowy dotyczące sposobu skompensowania przez koncern Rostechnologie skutków zerwania kontraktu na dostawę 5 dywizjonów uzbrojonych w kompleksy przeciwlotnicze S-300 PMU-1 do Iranu, zawartego pod koniec 2007 ([S-300 dla Iranu?](#), 2007-12-28). Rosjanie nie dostarczyli zestawów ze względu na embargo obejmujące 7 rodzajów uzbrojenia, uchwalone 9 czerwca 2010 przez ONZ pod naciskiem USA i Izraela. W mediach kilkakrotnie pojawiały się informacje o rozpoczęciu dostaw S-300, bazujące na nieoficjalnych wypowiedziach polityków z Moskwy i Teheranu. Były one zwykle dementowane przez przedstawicieli Rostechnologii, którzy tłumaczyli opóźnienie dostaw przyczynami technicznymi, związanymi m.in. z nieprawidłowym funkcjonowaniem w czasie testów systemów łączności ([Zamrożone dostawy S-300 do Iranu](#), 2010-06-10). Ostatecznie okazało się, że Rosjanie wycofali się z realizacji kontraktu.

Według dyrektora Rostechnologii, Siergieja Czemezowa, rozpatrywane są dwa warianty kompensacji. Podstawowy przewiduje, że rząd przekaże wynegocjowaną kwotę koncernowi, a ten przeleje ją do Iranu. Druga możliwość, to sprzedanie przez Rostechnologie kompleksów S-300 innemu odbiorcy i przekazanie części przychodu z tego tytułu Iranowi. Także w tym wypadku rząd musiałby wesprzeć pośrednika (lub producenta), w wysokości zależnej od uzyskanej ze sprzedaży kwoty. To bowiem rosyjskie władze odpowiadają z punktu widzenia dostawcy i producenta za zerwanie kontraktu. Odpowiednie zarządzenie wydał prezydent Dmitrij Miedwiediew 22 września.

Oficjalna wartość kontraktu z 2007 nie jest znana. Nieoficjalnie szacuje się ją na ponad 800 mln USD. Nie wiadomo, jak duża miałyby być wypłacona kompensata. Pod koniec września szef Komisji ds. zagranicznych Konstantin Kosaczow powiedział, że w grę mogą wchodzić kary umowne o łącznej wysokości nawet miliarda dolarów. Ta kwota wydaje się jednak mocno przesadzona. Na pewno Rostechologie muszą zwrócić niezwłocznie zaliczkę, którą otrzymały po podpisaniu kontraktu. Według Czemezowa chodzi o 166,8 mld USD (to prawdopodobnie 20% rzeczywistej wysokości kontraktu).

Inna sprawa, że straty rosyjskiego przemysłu zbrojeniowego spowodowane embargiem na dostawy do Iranu mogą sięgnąć nawet kilkunastu miliardów dolarów. Rosyjscy analitycy szacują, że wartość kontraktów na dostawy uzbrojenia i irański udział we wspólnych programach rozwojowych mógł wynieść w najbliższych latach 11-13 mld USD, czyli połowę środków, które Teheran przeznaczył w 2001 na 25-letni program modernizacji sił zbrojnych. Według ówczesnego kursu dolara było to ok. 25 mld USD.

Do tych wyliczeń trzeba dodać inne utracone przez Rosję kontrakty spoza branży zbrojeniowej. Rząd Iranu nakazał swoim liniom lotniczym pozbyć się rosyjskiego sprzętu i zrezygnować z zakupu kolejnych rosyjskich samolotów ([Iran wycofuje Tu-154 z linii lotniczych](#), 2010-08-08, [Rosyjscy piloci muszą opuścić Iran](#), 2010-03-06). Rosja nie zostanie też prawdopodobnie dopuszczona do przetargu na budowę dwóch kolejnych irańskich elektrowni atomowych. Z FR nie chce również handlować Korea Północna, pozostająca pod silnym wpływem Iranu i ChRL. Na tamtejszym rynku niepodzielnie królują Chińczycy.

Oficjalnie Iran nadal chce współpracować z Rosją w zakresie modernizacji armii. Irański minister obrony, gen. bryg. Ahmed Wahidi we wczorajszej wypowiedzi dla agencji ISNA stwierdził, że Teheran nie uznaje embarga i nadal rozmawia z Moskwą o możliwości zrealizowania dostaw. Jednak bardziej prawdopodobne jest, że miejsce Rosjan zajmą dostawcy z ChRL. Tuż po ogłoszeniu decyzji Miedwiediewa zwiększyło się natężenie informacji o ofercie na chińskie kopie kompleksów S-300 - HQ-9 (na zdjęciu). Rozmowy na ten temat mają toczyć ministerstwa obrony obu państw. Chińska oferta jest znacznie szersza niż rosyjska, obejmuje też inne systemy przeciwlotnicze, a także radiolokatory, i bierze pod uwagę transfer technologii. Chińczycy już wspierają Iran w modernizacji sprzętu lotniczego i w budowie szybkich kutrów. W planach jest licencyjna budowa okrętów.

Co ciekawe, Iran równolegle odbudowuje stosunki z Egiptem. Wczoraj odbył się pierwszy od 33 lat bezpośredni lot z Kairu do Teheranu. Samolotem rządowym wracała delegacja prowadząca rozmowy w kilku krajach regionu. Umowa irańsko-egipska o wspólnym wykorzystywaniu przestrzeni powietrznej mówi o możliwości wykonywania między obu krajami 28 lotów tygodniowo - po 14 przez linie lotnicze każdej ze stron. Z kolei prezydent Iranu Mahmud Ahmadineżad składa wizytę w Libanie mimo silnego

przeciwdziałania ze strony USA i Izraela. Kolejne dni mogą przynieść kolejne niespodzianki w sytuacji politycznej na Bliskim Wschodzie.

Powiązane wiadomości

[Rekompensata za S-300 dla Iranu \(2010-10-07\)](#)

[S-300 dla Iranu? \(2007-12-28\)](#)

[Rosyjskie silniki do irańskich samolotów \(2007-10-16\)](#)

[Saegheh - nowy irański myśliwiec \(2007-09-20\)](#)

[Rosyjscy piloci muszą opuścić Iran \(2010-03-06\)](#)

[Katastrofa irańskiego Tu-154M \(2009-07-15\)](#)

[W Iranie rozbił się An-140 \(2009-02-16\)](#)

[Kolejna katastrofa irańskiego Ił-62M \(2009-07-25\)](#)

[Katastrofa irańskiego Tu-154M \(2009-07-15\)](#)

[46 rannych po lądowaniu Tu-154 \(2010-01-24\)](#)

[Katastrofa irańskiego Tu-154M \(2009-07-15\)](#)

[Rosja dostarczy Iranowi S-300? \(2010-02-15\)](#)

[Zamrożone dostawy S-300 do Iranu \(2010-06-10\)](#)

[Rosja wywiąże się z umów z Iranem \(2010-05-22\)](#)

[Iran wycofuje Tu-154 z linii lotniczych \(2010-08-08\)](#)

[Rosyjscy piloci muszą opuścić Iran \(2010-03-06\)](#)

[Katastrofa irańskiego Tu-154M \(2009-07-15\)](#)

[Kolejna katastrofa irańskiego Ił-62M \(2009-07-25\)](#)

[46 rannych po lądowaniu Tu-154 \(2010-01-24\)](#)

[Rosja dostarczy Iranowi S-300? \(2010-02-15\)](#)

[Zamrożone dostawy S-300 do Iranu \(2010-06-10\)](#)

[Rosja wywiąże się z umów z Iranem \(2010-05-22\)](#)